

Center IRIS - Center za izobraževanje, rehabilitacijo,
inkluzijo in svetovanje za slepe in slabovidne
Langusova ulica 8, 1000 Ljubljana, Slovenija

KATALOG DEJAVNOSTI 2018/2019

KATALOG DEJAVNOSTI 2018/2019

Informacije o dejavnostih, ki se bodo izvajale v šolskem letu 2018/19, bomo objavljali na spletni strani www.center-iris.si.

Za sprotno obveščanje o dogodkih se naročite na e-novice Centra IRIS (prijavite se na spletni strani).

Center IRIS - Center za izobraževanje, rehabilitacijo, inkluzijo in svetovanje za slepe in slabovidne

Langusova ulica 8
1000 Ljubljana
Slovenija

KONTAKT

Telefon: (01) 2442-750
spletna stran: www.center-iris.si
e-pošta: info@center-iris.si

- Izdal Center IRIS • Ravnateljica Katjuša Koprivnikar •
- Jezikovni pregled Tatjana Murn • Oblikovanje Tanja Rudolf • Priprava tiskanega in e-dokumenta Center IRIS • Ljubljana 2018 •

Foto naslovnica: Pexels.com

Kazalo

1.	DEJAVNOSTI ZA OTROKE, UČENCE, DIJAKE IN NJIHOVE STARŠE.....	6
1.1	DELAVNICA ZA STARŠE OTROK IZ ZGODNJE OBRAVNAVE.....	6
1.2	DELAVNICA ZA STARŠE OTROK S KOMBINIRANIMI MOTNJAMI.....	6
1.3	DELAVNICA ZA PREDŠOLSKE OTROKE IN NJIHOVE STARŠE.....	6
1.4	DELAVNICA ZA UČENCE 1. TRIADE OSNOVNE ŠOLE, UČENJE PODPORNIH STRATEGIJ.....	7
1.5	DELAVNICA ZA UČENCE 2. TRIADE OSNOVNE ŠOLE, UČENJE PODPORNIH STRATEGIJ.....	7
1.6	DELAVNICA ZA UČENCE 3. TRIADE OSNOVNE ŠOLE, UČENJE PODPORNIH STRATEGIJ.....	8
1.7	DELAVNICA ZA DIJAKE SREDNJE ŠOLE, UČENJE PODPORNIH STRATEGIJ.....	8
1.8	SREČANJE DIJAKOV ZAKLJUČNIH LETNIKOV.....	8
1.9	MEDNARODNI TABOR KOMUNIKACIJE IN RAČUNALNIŠTVA.....	9
2.	ŠPORTNE AKTIVNOSTI ZA OTROKE, UČENCE IN DIJAKE.....	9
2.1	ZIMSKA ŠOLA V NARAVI, ČŠOD KRANJSKA GORA.....	9
2.2	LETNA ŠOLA V NARAVI.....	9
2.3	ŠOLSKO PRVENSTVO SHOWDOWN.....	10
2.4	SODELOVANJE Z DRUŠTVOM VIDIM CILJ.....	10
3.	SPECIALNA ZNANJA V ORGANIZACIJI CENTRA IRIS.....	10
3.1	VAJE ČUTIL.....	10
3.2	VSAKODNEVNA OPRAVILA IN SPRETNOSTI.....	11
3.3	ORIENTACIJA IN MOBILNOST.....	11
3.4	RAČUNALNIŠKO OPISMENJEVANJE.....	12
3.5	MATEMATIKA IN MATEMATIČNI ZAPIS LATEX.....	12
3.6	IZVAJANJE DODATNE STROKOVNE POMOČI.....	13
4.	SREČANJE SKUPIN SPREMLJEVALCEV.....	13
4.1	SKUPINA ZA SPREMLJEVALCE SLEPIH IN SLABOVIDNIH OTROK IN DIJAKOV.....	13
5.	DEJAVNOSTI NA VRTU ČUTIL.....	13
6.	DEJAVNOSTI V OKVIRU PROJEKTA STROKOVNI CENTER ZA CELOSTNO PODORO OTROKOM IN MLADOSTNIKOM Z OKVARO VIDA TER OTROKOM IN MLADOSTNIKOM S PRIMANJKLJAJI NA POSAMEZNIH PODROČJIH UČENJA.....	14
6.1	TEČAJ RAČUNALNIŠTVA ZA OTROKE S PPPU.....	15
6.2	RAZVIJANJE BRALNIH VEŠČIN ZA OTROKE S PPPU, TEČAJ ZA 1. TRIADO.....	15
6.3	VEČČUTNO UČENJE ZA OTROKE S PPPU.....	16
6.4	RAZVOJ TAKTILNE OBČUTLJIVOSTI, DELAVNICA ZA SLEPE UČENCE.....	16
6.5	ZNAM POSKRBETI ZASE, 2. TEČAJ ZA UČENCE 3. TRIADE IN.....	17

SREDNJEŠOLCE Z OKVARO VIDNE FUNKCIJE	17
6.6 DELOVNA IZKUŠNJA ZA DIJAKE IN ŠTUDENTE Z OKVARO VIDNE FUNKCIJE	17
6.7 TABOR ZA DVIG SOCIALNIH KOMPETENC ZA SREDNJEŠOLCE Z OKVARO	
VIDNE FUNKCIJE	18
6.9 ŠOLA ZA STARŠE	18
1. ŠOLA ZA STARŠE, PRILAGAJANJE	18
2. ŠOLA ZA STARŠE, PRAKTIČNA ZNANJA	19
3. ŠOLA ZA STARŠE, ZDRAVJE	19
4. ŠOLA ZA STARŠE, RAZVOJ 3	19
PREDAVANJE: MARKO JUHANT, HIPERPROTEKTIVNOST	19
6.8 MENTORSTVO: za dijake, študente, starše	20
6.9 TESTIRANJE ZA SKOTOPIČNI/IRLEN SINDROM	21
6.10 IZOBRAŽEVANJE ZA ORGANIZATORJE PRAKTIČNEGA USPOSABLJANJA Z DELOM IN	
DELODAJALCE	22
6.11 IZOBRAŽEVANJE ZA UČITELJE INTERESNIH DEJAVNOSTI	22
6.12 VMESNA PREDSTAVITEV REZULTATOV PROJEKTA STROKOVNI CENTER	22
ZA CELOSTNO PODPORO OTROKOM IN MLADOSTNIKOM Z OKVARO VIDA	22
TER OTROKOM IN MLADOSTNIKOM S PRIMANJKLJAJI NA POSAMEZNIH	22
PODROČJIH UČENJA IN POGOVOR S SLEPIM PROFESORJEM DR. MARINOM	22
KAČIČEM	22
7. IZOBRAŽEVANJA ZA STROKOVNE DELAVCE V VRTCIH IN ŠOLAH V OKVIRU PROJEKTA Z ROKO	
V ROKI POMOČ	23
7.1 SKUPINA ZA STROKOVNE DELAVCE V VRTCIH, KI DELAJO S SLEPIMI IN	
SLABOVIDNIMI OTROKI	24
7.2 SKUPINA UČITELJEV SLEPIH IN SLABOVIDNIH UČENCEV IN DIJAKOV	24
7.3 SKUPINA ZA STROKOVNE DELAVCE NA PODROČJU ZGODNJE OBRAVNAVE	25
IN VZGOJITELJEV V RAZVOJNIH VRTCIH	25
7.4 NADALJEVALNI SEMINAR BRAJICE	25
7.5 DELO S SLEPIMI IN SLABOVIDNIMI OTROKI V PREDŠOLSKEM OBDOBJU	26
7.6 SEMINAR ZA UČITELJE SLEPIH IN SLABOVIDNIH UČENCEV IN DIJAKOV	26
7.7 DELO S SLEPIMI IN SLABOVIDNIMI OTROKI Z DODATNIMI MOTNJAMI V PRILAGOJENEM	
PROGRAMU VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA	27
7.8 SEMINAR ZA RAZREDNE IN PREDMETNE UČITELJE SLEPIH IN	28
SLABOVIDNIH UČENCEV IN DIJAKOV	28
7.9 SEMINAR ZA UPORABO PRILAGOJENIH GRADIV V ŠOLSKIH KNJIŽNICAH	

(bralno-napisovalne težave).....	28
7.10 POMOČ Z LIKOVNO UMETNOSTJO.....	29
7.11 SEMINAR ZA POMOČNIKE IN NADZORNE UČITELJE SLEPIH IN.....	
SLABOVIDNIH UČENCEV IN DIJAKOV PRI ZUNANJEM PREVERJANJU.....	
ZNANJA.....	29
7.12 ZAČETNI SEMINAR BRAJICE.....	29
7.13 INKLUZIVNO IZOBRAŽEVANJE PRINAŠA KORIST VSEM ALI KAKŠNA JE.....	
VLOGA VODSTVENIH DELAVCEV.....	30
7.14 SEMINAR ZA UČITELJE SLEPIH IN SLABOVIDNIH UČENCEV ZA UPORABO.....	
PRILAGOJENE RAČUNALNIŠKE OPREME.....	30
7.15 PRILAGOJENA RAČUNALNIŠKA OPREMA ZA SLABOVIDNE.....	31
7.16 PRILAGOJENA RAČUNALNIŠKA OPREMA ZA SLEPE.....	31
7.17 SPECIALNA OPREMA ZA SLABOVIDNE MYREADER.....	
PRIJAVE IN INFORMACIJE.....	35

1. DEJAVNOSTI ZA OTROKE, UČENCE, DIJAKE IN NJIHOVE STARŠE

1.1 DELAVNICA ZA STARŠE OTROK IZ ZGODNJE OBRAVNAVE

Datum izpeljave: **18. marec 2019**
Koordinator: Tara Koren
Kontakt: tara.koren@center-iris.si

Vsebina: Delavnica je namenjena staršem otrok zgodnje obravnave. Potekala bo v prostorih Centra IRIS in bo predvidoma trajala 6 pedagoških ur v dopoldanskem času. Program delavnice boste starši prejeli približno 2 tedna pred izvedbo same delavnice. Za varstvo otrok bo poskrbljeno v vrtcu Centra IRIS.

1.2 DELAVNICA ZA STARŠE OTROK S KOMBINIRANIMI MOTNJAMI

Datum izpeljave: **10. januar 2019, 9. maj 2019**
Koordinator: Mina Camloh
Kontakt: mina.camloh@center-iris.si

Vsebina: Delavnice bodo potekale v prostorih Centra IRIS, in sicer po 3 pedagoške ure v popoldanskem času. Namenjene so staršem otrok s kombiniranimi motnjami. Teme delavnic bodo starši prejeli v vabilu, ki ga bodo prejeli približno 2 tedna pred izvedbo same delavnice.

1.3 DELAVNICA ZA PREDŠOLSKE OTROKE IN NJIHOVE STARŠE

Datum izpeljave: **17. april 2019, 11. maj 2019**
Koordinator: Ajda Mikolič
Kontakt: ajda.mikolic@center-iris.si

Vsebina: Delavnice so namenjene slepim in slabovidnim predšolskim otrokom in njihovim staršem. Prva delavnica bo potekala v popoldanskem času v obsegu 3 pedagoških ur; vzporedno bodo potekale dejavnosti za otroke in za starše. Druga delavnica bo potekala v soboto, ko se bodo srečale vse družine tako vrtčevskih kot tudi osnovnošolskih otrok, ki so obravnavani v okviru Centra IRIS.

1.4 DELAVNICA ZA UČENCE 1. TRIADE OSNOVNE ŠOLE, UČENJE PODPORNIH STRATEGIJ

- Datum izpeljave: **1. delavnica POST: 27. – 28. september 2018**
2. delavnica POST: 7. – 8. marec 2019
3. delavnica POST: 11. maj 2019

Koordinator: Tina Kastelic, Damjana Oblak
Kontakt: tina.kastelic@center-iris.si

Vsebina: Delavnice so namenjene učencem prve triade, njihovim staršem in sorojencem. Z različnimi dejavnostmi bomo izvajali del specialno pedagoških programov kot so vsakodnevna opravila in spretnosti, orientacija in mobilnost, komunikacija. Preko delavnic bomo gradili prijateljstvo, se družili in zabavali, pisno in ustno komunicirali, se urili v samostojnosti pri določenih opravilih in samostojnem gibanju v znanem in manj znanem okolju. Prvi dve delavnici sta dvodnevni in trajata od četrтка popoldne do petka zgodaj popoldne. Starši in otroci imajo možnost nočitve v Centru IRIS. Na prvi delavnici bodo otroci 3. razredov testirani za prilagoditve, ki jih bodo potrebovali pri opravljanju NPZ. Tretja delavnica je enodnevna in bo potekala v soboto. Posebnost te delavnice je v tem, da je namenjena družinam tako vrtčevskih kot tudi osnovnošolskih slepih in slabovidnih otrok. Skozi različne dejavnosti se bo prepletalo tako učenje specialnih znanj kot tudi druženje tako otrok kot staršev. Za starše bosta ta dan organizirani dve šoli za starše.

1.5 DELAVNICA ZA UČENCE 2. TRIADE OSNOVNE ŠOLE, UČENJE PODPORNIH STRATEGIJ

- Datum izpeljave: **1. delavnica POST: 11. – 12. oktober 2018**
2. delavnica POST: 14. – 15. marec 2019
3. delavnica POST: 11. maj 2019

Koordinator: Tanja Tajnikar, Peter Rot
Kontakt: tanja.tajnikar@center-iris.si

Vsebina: Delavnice so namenjene učencem druge triade. Izvedeni bosta dve dvodnevni delavnici, kjer imajo učenci možnost nočitve v Centru IRIS ter ena enodnevna, na kateri se bodo srečale družine tako vrtčevskih kot osnovnošolskih slepih in slabovidnih otrok. Na prvi delavnici bodo učenci 6. razreda testirani za prilagoditve, ki jih bodo potrebovali pri opravljanju NPZ. Skozi različne dejavnosti se prepletajo vsa specialna znanja, poudarek pa je na druženju in sklepanju prijateljstev. Za starše bosta ta dan organizirani dve šoli za starše. Program posamezne delavnice boste starši in učenci prejeli pravočasno.

1.6 DELAVNICA ZA UČENCE 3. TRIADE OSNOVNE ŠOLE, UČENJE PODPORNIH STRATEGIJ

Datum izpeljave: **1. delavnica POST: 4. – 5. oktober 2018**
2. delavnica POST: 21. – 22. marec 2019
3. delavnica POST: 11. maj 2019

Koordinator: Mateja Jenčič, Grega Hribar
Kontakt: mateja.jencic@center-iris.si

Vsebina: Delavnice so namenjene učencem tretje triade. Izvedeni bosta dve dvodnevni delavnici, kjer imajo učenci možnost nočitve v Centru IRIS, ter ena enodnevna, na kateri se bodo srečale družine tako vrtčevskih kot osnovnošolskih slepih in slabovidnih otrok. Na prvi delavnici bodo učenci 9. razreda testirani za prilagoditve, ki jih bodo potrebovali pri opravljanju NPZ. Skozi različne dejavnosti se bodo prepletala vsa specialna znanja, poudarek bo na računalništvu in socializaciji. Program posamezne delavnice boste starši in učenci prejeli pravočasno.

1.7 DELAVNICA ZA DIJAKE SREDNJE ŠOLE, UČENJE PODPORNIH STRATEGIJ

Datum izpeljave: **1. delavnica POST: 29. – 30. november 2018**
2. delavnica POST: 31. januar – 1. februar 2019

Koordinator: Sara Cesarek (1.), Darja Lukan (1.), Karmen Grum (2.), Tatjana Murn (2.)
Kontakt: sara.cesarek@center-iris.si

Vsebina: Delavnici sta namenjeni slepim in slabovidnim dijakom gimnazij, srednjega in nižjega poklicnega izobraževanja, ki so vključeni v izobraževalne programe s prilagojenim izvajanjem in DSP. Delavnici sta dvodnevni, zato imajo dijaki možnost nočitve v Centru IRIS. Vzporedno z drugo delavnico bo potekalo srečanje dijakov zaključnih letnikov srednješolskih programov. Program posamezne delavnice boste dijaki prejeli pravočasno.

1.8 SREČANJE DIJAKOV ZAKLJUČNIH LETNIKOV

Datum izpeljave: **31. januar – 1. februar 2019**
Koordinator: Marija Jeraša
Kontakt: marija.jerasa@center-iris.si

Vsebina: Vzporedno z drugo delavnico »Učenje podpornih strategij za dijake srednje šole« bo potekalo srečanje dijakov zaključnih letnikov srednješolskih programov.

1.9 MEDNARODNI TABOR KOMUNIKACIJE IN RAČUNALNIŠTVA

Datum izpeljave: **julij 2019, London, UK**
Koordinator: Grega Hribar
Kontakt: grega.hribar@center-iris.si

Vsebina: ICC - international camp on communication and computers for blind and visually impaired
Tabori ICC so namenjeni slepim in slabovidnim mladostnikom. Organizira jih International Association ICC s sedežem v Linzu v Avstriji ter država gostiteljica. Tabori so dobra priložnost, da slepi in slabovidni mladostniki spoznajo, kaj prilagojena informacijsko-komunikacijska tehnologija lahko stori zanje. Ob tem se dijaki družijo z vrstniki iz vse Evrope, urnik je napolnjen tudi s prostočasnimi dejavnostmi, izleti in zabavo. Koordinator ICC za Slovenijo je Grega Hribar. Vsako leto se tabora udeležijo tudi slovenski dijaki.

2. ŠPORTNE AKTIVNOSTI ZA OTROKE, UČENCE IN DIJAKE

2.1 ZIMSKA ŠOLA V NARAVI, ČŠOD KRANJSKA GORA

Datum izpeljave: **4. – 8. februar 2019**
Koordinator: Gašper Tanšek
Kontakt: gasper.tansek@center-iris.si

Vsebina: Zimska ŠVN je namenjena otrokom od 6. razreda do 8. razreda. Otroci se naučijo osnov smučanja in teka na smučeh ter se spoznajo z različnimi zimskimi športnimi radostmi. Marsikateri prvič občutijo, kakšno je življenje od doma in preživijo zimske počitnice v družbi sovrstnikov. Ob športnih aktivnostih poteka tudi pester program raznolikih aktivnosti, ki spodbujajo otrokovo kreativnost in samostojnost. otroka.

2.2 LETNA ŠOLA V NARAVI

Datum izpeljave: **10. – 14. junij 2019**
Koordinator: Gašper Tanšek
Kontakt: gasper.tansek@center-iris.si

Vsebina: Poletna šola v naravi je namenjena vsem slepim in slabovidnim otrokom, ki obiskujejo vrtec, oddelek OVI ali osnovno šolo od 1. razreda do 5. razreda.
V poletni šoli v naravi se otroci spoznajo z različnimi športnimi in socializacijskimi vsebinami. Učitelji poskrbimo, da je otrokom lepo, da se

zabavajo, so v družbi in da naredijo kvaliteten korak naprej v razvoju. Stik z morjem običajno otroka vzpodbudi k večji želji po plavanju. Vse tiste, ki še ne znajo plavati, skušamo naučiti.

2.3 ŠOLSKO PRVENSTVO SHOWDOWN

Datum izpeljave: **7. – 9. december 2018**
Kordinatorator: Gašper Tanšek
Kontakt: gasper.tansek@center-iris.si

Vsebina: Šolsko prvenstvo je namenjeno srednješolcem, ki si želijo igrati showdown. Kljub temu da je prvenstvo dokaj zahtevno, ker je dejavnost tridnevna, je poleg samih tekmovanj poskrbljeno tudi za druženje, samostojno prehranjevanje in pripravo treh obrokov pod vodstvom učitelja. Vabljeni tudi tisti, ki te zanimive igre še ne poznajo in jih zanima, kaj showdown sploh je.
Prvenstvo poteka v Centru IRIS.

2.4 SODELOVANJE Z DRUŠTVOM VIDIM CILJ

Datum izpeljave: **Poteka vse leto**
Kordinatorator: Anja Pečaver
Kontakt: anja.pecaver@center-iris.si

Vsebina: Učenje in izpopolnjevanje plavanja. Poteka vse leto!
Plavanje je namenjeno slepim in slabovidnim učencem osnovne šole in dijakom srednjih šol.

3. SPECIALNA ZNANJA V ORGANIZACIJI CENTRA IRIS

Učencem vseh nivojev izobraževanja nudimo usposabljanje za specialnopedagoške veščine in spretnosti, s katerim nadomeščajo primanjkljaje, nastale zaradi slepote in slabovidnosti.

3.1 VAJE ČUTIL

Opis: Manj ko otrok vidi, manj je motiviran za spontano opazovanje stvari okoli sebe. Takega otroka je potrebno toliko bolj vzpodbujati h gledanju in k opazovanju. Slepim otroci z majhnimi ostanki vida so vključeni k vajah po predhodnem preizkusu.

Cilji:

- Razvijajo sposobnost praktične uporabe preostalega vida.
- Usposobijo se za zavestno opazovanje in odpravljajo pasivnost gledanja.

- Razvijajo in urijo orientacijo.
- Krepijo občutek samozavesti in pozitivne samopodobe.
- Razvijajo in urijo sposobnost senzorične integracije (vidno- gibalne, vidno- slušne, slušno-gibalne, vidno- tipne, slušno-tipne, tipno-gibalne).

3.2 VSAKODNEVNA OPRAVILA IN SPRETNOSTI

- Opis: V delavnici bodo učenci usvajali veščine vsakodnevnih navad in za življenje potrebnih spretnosti, kar ima za slepega in slabovidnega učenca splošni vzgojni in izobraževalni pomen.
- Okvara vida preprečuje in zavira sprejemanje zunanjih pobud po določeni aktivnosti. Zato je potrebno, da učenec postopoma avtomatizira in nadzira svoje kretnje in opravila, ki postopoma preidejo v spretnosti. Učenec osvoji in utrjuje razne vsakodnevne spretnosti in navade:
- osnovna vsakodnevna opravila,
  - opravila v povezavi z osebnim urejanjem,
  - opravila v povezavi s higieno,
  - opravila v povezavi s prehrano.

3.3 ORIENTACIJA IN MOBILNOST

- Opis: Orientacija in mobilnost je temeljnega pomena za vsestranski razvoj slepih in slabovidnih, ker ublaži in odpravlja posledice senzorne motnje v smislu odpravljanja gibalne oviranosti in zoženja socialnih situacij in stikov. Osnovni cilj predmeta je v smislu samostojnega in varnega gibanja usposobiti vsakega slepega oz. slabovidnega otroka.
- Je individualna oblika usposabljanja za slepe učence in učence z minimalnim vidom. Učenci osvojijo predstave v prostoru in se naučijo samostojnega gibanja s treningom preostalih čutil. Vaje in treningi so postopni od predšolskega obdobja do zaključka šolanja in tudi kasneje.

Splošni cilji orientacije in mobilnosti:

- da se usposobijo v gibanju, obvladovanju svojega telesa, prostora in širšega okolja,
- se usposobijo za čim bolj samostojno življenje,
- posebej razvijajo in urijo čutila (tip, voh, sluh, čutilo za toploto, ravnotežje in gibalne občutke), razvijajo si občutek varnosti, samozavesti in samopodobe,
- postajajo bolj motivirani za samostojno hojo s pripomočki,
- vzpostavljajo stik z okoljem na čim bolj naraven način,
- usposabljujejo se za zavesten in aktiven odnos do okolja in v medsebojnih človeških odnosih,
- usposobijo se za čim bolj samostojno in neodvisno življenje od okolja,
- razvijajo si grobo in fino motoriko,
- pridobivajo si znanja za uspešno komunikacijo,
- razvijajo in urijo si spomin, večajo koncentracijo in utrjujejo samostojnost in zanesljivost pri opravljanju vsakodnevnih opravil.

3.4 RAČUNALNIŠKO OPISMENJEVANJE

Opis: Na začetku pridobijo učenci osnovna znanja računalniškega opismenjevanja, ki so potrebna za razumevanje in samostojno uporabo računalnika. V nadaljevanju se ta znanja spiralno nadgradijo, poglobijo in razširijo z uporabo osnovne programske opreme in računalniških omrežij. Poudarek je na uporabi prilagojene IKT za slepe in slabovidne.

Računalništvo je ciljno naravnano. Učenci:

- spoznavajo osnovne pojme računalništva, vlogo in pomen računalnika in z njim povezane običajne in prilagojene tehnologije v sodobni družbi,
- pridobivajo temeljna znanja, spretnosti in navade za učinkovito in uspešno uporabo sodobne IKT za zadovoljevanje svojih in družbenih potreb,
- se usposobijo v slepem desetprstnem tipkanju,
- se usposobijo za uporabo osnovnih računalniških orodij,
- razvijajo sistematičnost, samostojnost, ustvarjalnost in kreativnost pri delu z računalnikom,
- razvijajo komunikacijske zmožnosti in spretnosti,
- pridobivajo spretnosti izobraževanja z računalniško tehnologijo,
- pridobivajo temelj za nadaljnjo komunikacijo in izobraževanje z računalniško tehnologijo.

3.5 MATEMATIKA IN MATEMATIČNI ZAPIS LATEX

Opis: Učenci in dijaki z okvaro vida morajo doseči enakovreden standard znanja, za kar na nekaterih področjih matematike potrebujejo prilagojene strategije in orodja, za katere jih je potrebno dodatno usposobiti – prilagojeno njihovi motnji vida.

Učenci in dijaki, ki pri pouku uporabljajo računalnik s prilagojeno programsko opremo za slepe oziroma slabovidne (za pisanje zapiskov, reševanje delovnih listov, pri preverjanju in ocenjevanju znanja, učitelji jim gradivo pripravijo v elektronski obliki ...), imajo največ težav pri zapisu matematike.

Cilji:

- Učenje matematičnega zapisa za slepe in slabovidne Latex.
- Usvajanje pisnih algoritmov (npr. za osnovne računske operacije z večmestnimi števili) s strategijami, ki so prilagojene za slepe in slabovidne.
- Vzpostavljanje realnih predstav o količinah in njihovih medsebojnih odnosih.
- Učenje strategij geometrijskega načrtovanja.
- Razvijanje predstavljenosti in orientacije pri geometriji na ravnini in v prostoru.
- S pripomočki (tipne slike, modeli ...) razvijati razumevanje ravninskih in prostorskih odnosov med geometrijskimi elementi.

3.6 IZVAJANJE DODATNE STROKOVNE POMOČI

Izvajanje DSP za nekatere predmete oz. predmetna področja, pri katerih prihaja do specifičnega načina in tehnik usvajanja učne snovi ter so potrebni specialni didaktično-metodični procesi. Predmeti, pri katerih nudimo pomoč, so na primer: matematika, slovenščina, angleški jezik, nemški jezik, naravoslovje ...

4. SREČANJE SKUPIN SPREMLJEVALCEV

4.1 SKUPINA ZA SPREMLJEVALCE SLEPIH IN SLABOVIDNIH OTROK IN DIJAKOV

Datum izpeljave:	25. september 2018 , od 14.00 do 17.00 26. marec 2019 , od 14.00 do 17.00
Koordinator:	mag. Nina Čelešnik Kozamernik
Kontakt:	nina.celesnik@center-iris.si
Vsebina:	Srečanje je namenjeno druženju, izmenjavi izkušenj in dodatnemu usposabljanju za spremljanje slepih/slabovidnih otrok in dijakov. Srečanje bo organizirano v obliki predavanja in delavnice.
Trajanje:	8 pedagoških ur

5. DEJAVNOSTI NA VRTU ČUTIL

Kontakt:	vrt.cutil@center-iris.si
Opis:	<p>Na Vrtu čutil organiziramo vodene ogledе in delavnice za različne starostne skupine (vrtec, OŠ, SŠ in odrasli). Osnovni vodeni ogled traja od ene do treh ur in je namenjen predstavitvi slepote in slabovidnosti, orientacije in mobilnosti ter športa slepih.</p> <p>Organiziramo tudi naravoslovni dan na temo čutil. Namenjen je učencem od 1. do 4. razreda in traja 4 ure.</p> <p>Obiski na vrtu čutil so mogoči od srede do petka, od začetka septembra do konca junija v času od 9. do 13. ure oz. po dogovoru. Prazniki in šolske počitnice: zaprto. Ogled oz. dostop na vrt brez vodstva ni možen.</p> <p>Sprejemamo skupine od 5 do 50 oseb oz. do dva razreda (odvisno od izbrane ponudbe). Za ogled se dogovorite po e-pošti: vrt.cutil@center-iris.si najmanj 2 tedna vnaprej.</p> <p>Ker delavnice potekajo na prostem, obiski ob slabem vremenu niso izvedljivi in jih v dogovoru z vami preložimo na drug prost termin.</p> <p>Cena delavnic je 3€ na učenca, za spremljevalce otrok in otroke s posebnimi potrebami je obisk brezplačen.</p> <p>Cena naravoslovnega dne je 4 € na učenca za spremljevalce otrok in otroke s posebnimi potrebami je obisk brezplačen.</p>

Več informacij na: <http://center-iris.si/ponudba/vrt-cutil/>

6. DEJAVNOSTI V OKVIRU PROJEKTA STROKOVNI CENTER ZA CELOSTNO PODPORO OTROKOM IN MLADOSTNIKOM Z OKVARO VIDA TER OTROKOM IN MLADOSTNIKOM S PRIMANJKLJAJI NA POSAMEZNIH PODROČJIH UČENJA

Center IRIS - *Center za izobraževanje, rehabilitacijo, inkluzijo in svetovanje za slepe in slabovidne* je spomladi 2017 začel s projektom **Strokovni center za celostno podporo otrokom in mladostnikom z okvaro vida ter otrokom in mladostnikom s primanjkljaji na posameznih področjih učenja**. Projekt bo trajal do 30. 9. 2020.

Za projekt smo se odločili, ker osebe z okvaro vida potrebujejo celostno podporo od prvega dne dalje, ko se okvara vida ugotovi. Slepota in slabovidnost sta senzorni motnji, ki močno vplivata na večino komunikacije, gibanja in socializacije. Še toliko težje je otrokom in mladostnikom, ki imajo pridružene motnje (gluho-slepota, avtizem, motnje v duševnem razvoju ...). Sistematična in kontinuirana podpora družini in otrokom oz. mladostnikom z okvaro vida je nujna od rojstva dalje, saj le tako lahko v čim večji meri vplivamo na celostni razvoj otroka in opolnomočimo družino. Prav tako pomoč in podporo potrebujejo strokovni delavci, delodajalci in širše družbeno okolje. Praktično ne obstaja področje, ki se ne bi dotikalo življenja oseb z okvaro vida.

V okviru projekta se izvajajo naslednje dejavnosti:

- celostna ocena (ocena funkcionalnosti vida, ekonomsko-socialnega statusa, senzornih spretnosti, vsakodnevnih spretnosti, vsakodnevnih veščin, orientacije in mobilnosti, socialnih veščin vključevanja, rabe podporne tehnologije, izbire učnega medija, zaposlitvenih zmožnosti, pogojev in okolja za optimalno vključitev, prilagoditev za zunanja preverjanja znanja in psihološka ocena);
- razširjeni kurikulum (obravnavo otroka na domu, v porodnišnicah ..., tečaji in delavnice za otroke s PPPU*, taktilna senzibilizacija in pridobivanje delovnih izkušenj);
- svetovanje in izobraževanje (šola za starše (15 srečanj), organizacija in izvedba strokovnih predavanj za starše in zaposlene, vzpostavitev in koordinacija ter delovanje skupin mentorjev, predstavitev in seznanitev s pripomočki in specialno opremo v Centru IRIS v specializiranih učilnicah, priprava in oblikovanje video posnetkov z didaktičnimi in metodičnimi priporočili ...),
- strokovni center (razvoj, izdelava in izposoja didaktičnih pripomočkov ter prilagajanje in tiskanje gradiv v brajico, izdelava tipnih slikanic, zemljevidov, pripomočkov, prilagajanje tekmovalnih pol, nakup strokovne literature ...).

Aktivnosti so zaokrožene v celoto in se izvajajo kontinuirano v vseh obdobjih od rojstva do vstopa na trg delovne sile.

Več o projektu na www.strokovnicenter.splet.arnes.si/.

Dejavnosti, ki jih bomo izvedli v okviru projekta Strokovnega centra v letu 2018/2019, bomo sproti objavljali na spletni strani: www.strokovnicenter.splet.arnes.si/.

Z sprotno obveščanje o dogodkih se lahko naročite tudi na e-novice Centra IRIS www.center-iris.si

6.1 TEČAJ RAČUNALNIŠTVA ZA OTROKE S PPPU

Datum izpeljave: **september – december 2018**
 Obseg: 30 ur
 Koordinator: Tomaž Dojnik
 Kontakt: tomaz.dojnik@center-iris.si

Vsebina: Na začetku učenci pridobijo osnovna znanja računalniškega opismenjevanja, ki so potrebna za razumevanje in samostojno uporabo računalnika. V nadaljevanju se ta znanja spiralno nadgradijo, poglobijo in razširijo z uporabo osnovne programske opreme in računalniških omrežij.

Računalništvo je ciljno naravnano. Učenci:

- spoznavajo osnovne pojme računalništva, vlogo in pomen računalnika in z njim povezane običajne in prilagojene tehnologije v sodobni družbi,
- pridobivajo temeljna znanja, spretnosti in navade za učinkovito in uspešno uporabo sodobne IKT za zadovoljevanje svojih in družbenih potreb,
- se usposobijo v slepem desetprstnem tipkanju,
- se usposobijo za uporabo osnovnih računalniških orodij,
- razvijajo sistematičnost, samostojnost, ustvarjalnost in kreativnost pri delu z računalnikom,
- razvijajo komunikacijske zmožnosti in spretnosti,
- pridobivajo spretnosti izobraževanja z računalniško tehnologijo,
- pridobivajo temelj za nadaljnjo komunikacijo in izobraževanje z računalniško tehnologijo.

6.2 RAZVIJANJE BRALNIH VEŠČIN ZA OTROKE S PPPU, TEČAJ ZA 1. TRIADO

Datum izpeljave: **september – december 2018**
 Obseg, št. otrok: 15 ur/otrok, 5 otrok 1. triade OŠ
 Koordinator: Sara Češarek
 Kontakt: sara.cesarek@center-iris.si

Vsebina: Delavnica nudi individualne ure razvijanja bralnih veščin za otroke s PPPU. Urili bomo bralne veščine (branje, bralno razumevanje) preko didaktičnih iger in s pomočjo didaktičnih pripomočkov. Otroci bodo spoznavali črke, zloge in besede preko veččutnega učenja ter igre.

Poudarek individualnih ur z otroki bo na premagovanju ovir glede na posamezne primankljaje na področjih učenja, s pomočjo prilagojenih strategij in metod dela. Učili se bomo prepoznavati črke, jih med seboj povezovati v zloge in besede, in razumeti kaj beremo.

Vsem otrokom bo posredovan tudi VPRAŠALNIK ZA SAMOTESTIRANJE – PRED PRESOJANJEM SKOTOPIČNEGA/IRLEN SINDROMA <http://strokovnicenter.splet.arnes.si/celostna-ocena/skopticni-sindrom-irlen/vprasanik-in-informacije/>). Glede na rezultate testa jim bo omogočeno brezplačno testiranje na Centru IRIS.

6.3 VEČČUTNO UČENJE ZA OTROKE S PPPU

Datum izpeljave: **8. marec 2018 za 1. triado**

Koordinator: Ana Mohorko

Kontakt: ana.mohorko@center-iris.si

Vsebina: Z namenom aktivnega preživljanja popoldanskega časa, druženja in spoznavanja drugačnega načina učenja, bo na Centru IRIS potekala delavnica za otroke s PPPU. Glede na povprečno starost in potrebe udeležencev bomo v sklopu delavnice z vsemi čuti obravnavali določeno učno temo in se ob tem kaj koristnega naučili. Nekaj časa bomo posvetili tudi raziskovanju vrta čutil, kjer bomo pripravili zanimive aktivnosti.

Vsem otrokom bo posredovan tudi VPRAŠALNIK ZA SAMOTESTIRANJE – PRED PRESOJANJEM SKOTOPIČNEGA/IRLEN SINDROMA <http://strokovnicenter.splet.arnes.si/celostna-ocena/skopticni-sindrom-irlen/vprasanik-in-informacije/>). Glede na rezultate testa jim bo omogočeno brezplačno testiranje na Centru IRIS.

6.4 RAZVOJ TAKTILNE OBČUTLJIVOSTI, DELAVNICA ZA SLEPE UČENCE

Datum izpeljave: **20 – 23. avgust 2019**

Obseg, št. učencev: 4 srečanja po 5 ur, 2 slepa učenca, 2 kasneje oslepela učenca

Koordinator: Janja Hrastovšek

Kontakt: janja.hrastovsek@center-iris.si

Vsebina: Razvoj taktilne občutljivosti je ključen za funkcioniranje slepih oseb. Na delavnici bomo razvijali taktilno senzorno/motorično/zaznavno funkcioniranje, pridobivali taktilne izkušnje in na zabaven način razvijali taktilni spomin. Primerno za mlajše, ki so še v procesu razvoja taktilnega funkcioniranja, tiste, ki se soočajo s hipo/hiper občutljivostjo ali tiste, ki so kasneje izgubili vid. Sodelovanje z društvi slepih in slabovidnih.

6.5 ZNAM POSKRIBETI ZASE, 2. TEČAJ ZA UČENCE 3. TRIADE IN SREDNJEŠOLCE Z OKVARO VIDNE FUNKCIJE

Datum izpeljave: **27. junij 2019**
 Obseg: 10 ur
 Koordinator: mag. Nina Čelešnik Kozamernik
 Kontakt: nina.celesnik@center-iris.si

Vsebina: Na delavnici se bomo učili, kako poskrbeti zase in za svoj dom. Seznanili se bomo z osnovnimi vrtnimi opravili, spoznali škarje, zalivalko, vrtno cev, metlo, čopič in barvo, si skuhamo kosilo od začetka do konca, se lotili še postelje, šivanja in zlaganja perila, brisanja prahu, pometanj in sesanja, za konec pa se bomo udeležili pogovora o spolni vzgoji.

Program:
 8.30 – 10.30 predstavitev dela in spoznavanje udeležencev ob prigrizku – pripravimo zavitke
 10.30 do 12.30 Dopoldne na vrtu (rezanje, zalivanje, pometanje, barvanje)
 12.30 do 15.30 Skuhajmo kosilo: izbira menija, nakup surovin, priprava pogrinjka in kuhanje
 15.30 – 17.00 Skrb za dom (šivanje raztrganin po šivu, šivanje gumbov)
 17.00 – 18.30 Spolna vzgoja

6.6 DELOVNA IZKUŠNJA ZA DIJAKE IN ŠTUDENTE Z OKVARO VIDNE FUNKCIJE

Datum izpeljave: **september 2018 – september 2019**
 Št. udeležениh: dijak/študent
 Koordinator: Darja Lukan
 Kontakt: darja.lukan@center-iris.si

Vsebina: V Centru IRIS bo tudi v naslednjem šolskem letu rdeča nit ZAPOSLOVANJE. Pri iskanju zaposlitve delodajalci med drugim omenjajo tudi DELOVNE IZKUŠNJE. Vsi vemo, da so po navadi ravno te največji problem. Vsega tega se zavedamo, zato vam ponujamo, da boste v podjetju, kjer bodo prilagodili delovno okolje in delovno mesto, pri svojem delu uporabljali tudi ustrezne pripomočke, preživeli 1 dan in s tem pridobili neprecenljivo delovno izkušnjo. Pred tem boste seveda opravili tudi simulacijo razgovora za službo, kar vam bo v pomoč kasneje pri iskanju službe tako kot vam bo v pomoč tudi delovna izkušnja pri delodajalcu.

6.7 TABOR ZA DVG SOCIALNIH KOMPETENC ZA SREDNJEŠOLCE Z OKVARO

VIDNE FUNKCIJE

Datum izpeljave: **20. 8. – 23. 8. 2019**
Koordinator: Ana Mohorko
Kontakt: ana.mohorko@center-iris.si

Vsebina: Motnja vida osebam z okvaro viden funkcije velikokrat prepreči spontano učenje vsakodnevnih socialnih kompetenc, kot so neverbalna komunikacija, izražanje čustev ali ustrezna vedenja v različnih situacijah, ki jih videče osebe v veliki meri pridobivajo preko opazovanja. Socialne kompetence predstavljajo pomemben del vsake samostojne, odrasle osebe. Za dvigovanje socialnih kompetenc mladostnikov s slepoto in slabovidnostjo bo organiziran poletni tridnevni tabor v avgustu.

6.9 ŠOLA ZA STARŠE

V Centru IRIS se zavedamo pomembnosti vloge staršev v procesu vzgoje in izobraževanja otrok z okvaro vida. Vemo tudi, da imate starši veliko skrbi in stisk, zato se vam želimo še bolj posvetiti in vašim potrebam in željam čim bolj približati.

S šolskim letom 2018/19 nadaljujemo 3-letni cikel predavanj za starše otrok z okvarami vida. Letos bomo izvedli 4 delavnice šole za starše. Teme bodo povezane z različnimi vidiki življenja in dela z otroki z okvaro vida.

Na **šoli za starše** se bomo na vsaki delavnici posvetili eni temi in jo obdelali z različnih vidikov z različnimi predavatelji za vse starostne skupine. Pri izboru tem bomo sistematični, tako da boste starši, ki boste obiskali vse delavnice, dobili vsa potrebna znanja in veščine, ki jih potrebujete pri skrbi in vzgoji svojega otroka z okvaro vida.

Delavnice so v naprej napovedane za celo šolsko leto, tako da si boste zanje lahko rezervirali čas. Na delavnicah bo poskrbljeno, da boste pridobili teoretično znanje, videli prikaze izvajanja aktivnosti in izkusili to aktivnost tudi sami. Z učitelji se boste pogovarjali o svojih dilemah, tako da boste dobili tudi odgovore na osebna vprašanja.

Delavnice so namenjene vsem staršem otrok z okvaro vida.

Obseg: 4 delavnice na leto, v trajanju 3-4 ur, z začetkom predvidoma ob 16h
Koordinator: Sabina Šilc, univ. dipl. psih. in družinska terapevtka
Kontakt: sabina.silc@center-iris.si

1. ŠOLA ZA STARŠE, PRILAGAJANJE

Datum izpeljave: **27. september 2019, ob 16.00**
Tema: Prilaganje
Koordinator: Sara Češarek
Kontakt: sara.cesarek@center-iris.si

Vsebina:

- Marija Repe Kocman: Prilaganje gradiv
- Sara Češarek: Prilaganje prostora in aktivnosti doma za samostojno in aktivno življenje
- Anja Ponikvar: Prilaganje učnega prostora doma in v šoli

2. ŠOLA ZA STARŠE, PRAKTIČNA ZNANJA

Datum izpeljave: **11. oktober 2019, ob 16.00**

Tema: Praktična znanja
 Koordinator: Tatjana Murn
 Kontakt: tatjana.murn@center-iris.si

Vsebina:

- Tatjana Murn: Učimo se brajice
- Mateja Jenčič: Računalniške spretnosti
- Branka Terpin: Učimo se slepega tipkanja

3. ŠOLA ZA STARŠE, ZDRAVJE

Datum izpeljave: **7. marec 2019**

Tema: Zdravje
 Koordinator: Sabina Šilc
 Kontakt: sabina.silc@center-iris.si

Vsebina:

- Urška Lah: Stran s sladkorjem
- Anja Pečaver: Gibanje, drža, sproščanje
- Sabina Šilc: Hrana za možgane in oči

4. ŠOLA ZA STARŠE, RAZVOJ 3

Datum izpeljave: **14. marec 2019**

Tema: Razvoj 3
 Koordinator: Matija Šilc
 Kontakt: matija.silc@center-iris.si

Vsebina:

- Katjuša Koprivnikar: Samoodločanje
- Sabina Šilc: Dolžnosti, meje, nagrade/ kazni
- Matija Šilc: Vpliv dobre samopodobe na uspešnost v življenju

PREDAVANJE: MARKO JUHANT, HIPERPROTEKTIVNOST

Datum izpeljave: **4. oktober 2018, ob 16h (2h)**

Tema: Hiperprotektivnost
 Koordinator: mag. Nina Čelešnik Kozamernik
 Kontakt: nina.celesnik@center-iris.si

Ciljna skupina: Delavnica je namenjena predvsem staršem. Dobrodošli tudi strokovni delavci in vsi zainteresirani.

Vsebina: Hiperprotektivnost: *Ali me pretirano skrbi za otroka? Ali sodim med preveč zaščitniške starše? Ravnesje med navajanjem na samostojnost in potrebo, da otroka zaščitim.*

6.8 MENTORSTVO: za dijake, študente, starše

Datum izpeljave: **celo šolsko leto 2018/19**
Koordinator: mag. Nina Čelešnik Kozamernik
Kontakt: nina.celesnik@center-iris.si

Povabili bi vas, da se obrnete na naše mentorje kadarkoli jih boste potrebovali.

- **Cilj mentorstva:** opolnomočenje, razrešitev dilem in vprašanj z vrstniki oz. ljudmi z enakimi interesi, napredek v znanju, spretnostih ...
- **Kdo je mentor?** Sogovornik, osebni motivator, človek z izkušnjami, ki jih je pripravljen deliti.
- **Področja,** kjer mentor lahko pomaga na osnovi osebne izkušnje: šola, zaključni izpit in matura, manturantski ples, valeta, končni izlet, zaposlovanje, samostojnost, spolnost, partnerstvo, družina, finance, iskanje informacij, kuhanje, vid, oblačenje, odraščanje, menjava okolja, učiteljev ....
- **Kdo lahko pomaga in komu lahko pomaga?** Dijaki, študentje, odrasli slepi in slabovidni, starši slepih in slabovidnih otrok in mladostnikov (<http://strokovnicenter.splet.arnes.si/svetovanje-in-izobrazevanje/mentorji-ki-so-vam-na-voljo/>) lahko pomagajo drugim dijakom, študentom, odraslim slepim in slabovidnim, staršem slepih in slabovidnih otrok in mladostnikov.
- **Zakaj poiskati pomoč mentorja?** Da mi je lažje, da dobim informacije iz prve roke.
- **Kako mi lahko mentor pomaga?** Me posluša, z mano deli svojo izkušnjo.
- **Kako stopim v kontakt z mentorjem?** Po elektronski pošti, telefonu ali osebno (lahko v prostorih centra IRIS, prostor se določi po povpraševanju).
- Trenutno aktivni mentorji:
  1. **Matija Bregar (slep mladostnik):** bregar@gmail.com, 051 428 810 ali v živo.
  2. **Boštjan Vogrinčič (slep, odrasel zaposlen):** vogrincic@gmail.com, 040 477 246 ali v živo.
  3. **Ivan Bojnec (starš slabovidnega otroka):** mentor@center-iris.si ali v živo.
  4. **Mateja Smolej (starš slabovidnega otroka z več motnjami):** smolej@gmail.com, 051 671 135 ali v živo.
  5. **Lara Pavšič (starš slabovidnega otroka):** mentor@center-iris.si, 031 569 745 (po 16.00 uri) ali v živo.
  6. **Gabrijela Palčič (slabovidna in starš slabovidnega otroka):** palcic@gmail.com, 041 528 1112.
  7. **Erlend More (slaboviden, odrasel zaposlen):** mentor@center-iris.si ali v živo.
  8. **Mateja Rozman Škorjanec (starš slabovidnega otroka):** rozman@gmail.com, 041 723 931 (po 16.00 uri) ali v živo.
  9. **Polona Perger (slepa, odrasla zaposlena):** perger@gmail.com, 041 441 867.

Upamo, da boste možnost izkoristili in stopili v kontakt z vašim mentorjem.

Več informacij o mentorstvu tudi na: <http://strokovnicenter.splet.arnes.si/svetovanje-in-izobrazevanje/mentorstvo/>

6.9 TESTIRANJE ZA SKOTOPIČNI/IRLEN SINDROM

V okviru projekta smo se izobrazili za presojevalce za skotopični/Irlen sindrom. Testiranje je namenjeno ugotavljanju težav s procesiranjem vidnih informacij, kjer ne gre za težave z očmi, ampak za način, kako možgani interpretirajo vizualne informacije. Zaznavne težave lahko vplivajo na učinkovitost učenja in dela, obnašanje, pozornost, sposobnost sedenja pri miru in koncentracijo.

Posamezniki s skotopičnim/Irlen sindromom se lahko soočajo s katero koli od naslednjih težav: počasnim branjem, neučinkovitim branjem, slabim razumevanjem prebranega, otežkočenim neprekinjenim branjem, s težavami pri zaznavi globine, težavami pri športih z žogo, občutljivostjo na svetlobo, sposobnostjo sedenja pri miru, slabšo pozornostjo in koncentracijo. Prav tako se lahko pojavijo napor in izčrpanost pri branju, učenju, pri uporabi računalnika ali pri delu pod neonsko razsvetljava, pogosti glavoboli, bolečine v trebuhu ...

Skotopični/Irlen sindrom *se lahko* pojavlja skupaj z drugimi težavami pri branju in učenju, nekateri posamezniki pa imajo lahko tudi napačno določeno disleksijo, težave pri branju, ADHD ali specifične učne težave. Prepoznavanje in pomoč pri odpravljanju simptomov skotopičnega/Irlen sindroma sicer ne pomeni, da otrok ne bo več potreboval dodatne strokovne pomoči ali korekcije vida, vendar bo delal lažje.

Več o tem si lahko ogledate na spletni strani www.strokovnicenter.splet.arnes.si:

Pogoj za testiranje je rešen vprašalnik za samotestiranje, kjer ugotovite ali ste kandidat za testiranje ali ne (http://strokovnicenter.splet.arnes.si/celostna_ocena/skopticni-sindrom/irlen/vprasanik-in-informacije/):

Na testiranje se naročite: nina.celesnik@center-iris.si

Za vse slabovidne otroke in otroke vključene v projekt, je testiranje BREZPLAČNO.

6.10 IZOBRAŽEVANJE ZA ORGANIZATORJE PRAKTIČNEGA USPOSABLJANJA Z DELOM IN DELODAJALCE

Datum izpeljave: **15. november 2018**
Koordinator: Ana Mohorko
Kontakt: ana.mohorko@center-iris.si

Z izobraževanjem za strokovne delavce oz. organizatorje PUD (praktično usposabljanje z delom) in za delodajalce želimo udeležencem pokazati raznolikost znotraj kategorij slepote in slabovidnosti ter pokazati, da lahko in kako lahko vključijo dijake ali odrasle osebe s slepoto in slabovidnostjo v prakso ali delovno okolje. Izobraževanje bo predvsem praktične narave, saj želimo z udeleženci deliti izkušnje vpletenih iz več zornih kotov - izkušnje zaposlenih, ki so slepi in slabovidni, izkušnje delodajalcev in izkušnje organizatorke PUD iz Centra IRIS, ki že vrsto let ureja prakso dijakov, vključenih v programe srednje šole Centra IRIS.

6.11 IZOBRAŽEVANJE ZA UČITELJE INTERESNIH DEJAVNOSTI

Datum izpeljave: **15. november 2018**
Koordinator: Ana Mohorko
Kontakt: ana.mohorko@center-iris.si

Izobraževanje je namenjeno učiteljem, ki izvajajo različne interesne dejavnosti, in jih zanimajo ideje ter načini vključevanja učencev, ki so slepi in slabovidni. Po uvodni predstavitvi posameznih kategorij slepote in slabovidnosti ter posebne opreme, ki jo uporabljajo osebe s slepoto in slabovidnostjo, bi izobraževanje izpeljali učitelji posameznih interesnih dejavnosti iz Centra IRIS, ki vrsto let poučujejo učence in dijake na naši šoli: ID na področju kulture, tehnike, športa ter ID, ki se odvijajo v posebnem programu. Ob prijavi na izobraževanje bo možno označiti, vsebine katerih interesnih dejavnosti bi vas zanimala in se potem vsebina izobraževanja lahko prilagodi glede na interese udeležencev.

6.12 VMESNA PREDSTAVITEV REZULTATOV PROJEKTA STROKOVNI CENTER ZA CELOSTNO PODORO OTROKOM IN MLADOSTNIKOM Z OKVARO VIDA TER OTROKOM IN MLADOSTNIKOM S PRIMANJKLJAJI NA POSAMEZNIH PODROČJIH UČENJA IN POGOVOR S SLEPIM PROFESORJEM DR. MARINOM KAČIČEM

Datum izpeljave: **četrtek, 21. marec 2019, ob 16h**
Koordinator: mag. Nina Čelešnik Kozamernik
Kontakt: nina.celesnik@center-iris.si

Predstavitve bo potekala v zbornici Centra IRIS.

Spremljajte nas na spletni strani www.strokovnicenter.splet.arnes.si ali se naročite na e-novice Centra IRIS (www.center-iris.si).

7. IZOBRAŽEVANJA ZA STROKOVNE DELAVCE V VRTCIH IN ŠOLAH V OKVIRU PROJEKTA Z ROKO V ROKI POMOČ

Strokovnim delavcem v vzgoji in izobraževanju nudimo podporo in širok nabor vsebin in načinov usposabljanj s področja pomoči in obravnave slepih in slabovidnih otrok ter otrok z okvaro vida v okviru projekta **Z roko v roki poMOČ – Krepitev kompetenc strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju na področju dela z otroki s posebnimi potrebami**. Projekt bo trajal do 30. 9. 2021.

Namen projekta je profesionalno usposabljanje strokovnih delavcev za uspešno vključevanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami v vzgojno-izobraževalnih programih. Vsebine se nanašajo na različna področja dela, preko katerih se razvijajo kompetence, ki jih strokovni delavci nujno potrebujejo v inkluzivnem izobraževanju: prepoznavanje potreb otrok s posebnimi potrebami, poglobljena komunikacija s starši, timsko delo, radovednost, kritično mišljenje, fleksibilnost, občutek odgovornosti. Projekt je financiran iz Evropskega socialnega sklada, zato so vsa izobraževanja za strokovne delavce brezplačna. Strokovni delavce dobijo ustrezna potrdila o udeležbi na izobraževanju.

Ciljne skupine so strokovni in vodstveni delavci na področju predšolske vzgoje, osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja ter vzgoje in izobraževanja otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami.

PROGRAMI:

Programne strokovnih usposabljanj lahko sestavimo v sodelovanju z institucijo in vsebine prilagodimo konkretnim potrebam. Strokovna usposabljanja so namenjena strokovnim delavcem za delo s slepimi in slabovidnimi otroki ali mladostniki ter otroki z okvaro vidne funkcije.

Programi obsegajo različne izobraževalne metode:

- splošna predavanja,
- usposabljanje v obliki delavnic,
- usposabljanje v obliki timskega dela,
- individualna svetovanja.

Vsebine se nanašajo na različna področja dela, preko katerih se razvijajo kompetence, ki jih strokovni delavci nujno potrebujejo v inkluzivnem izobraževanju: prepoznavanje potreb otrok s posebnimi potrebami, poglobljena komunikacija s starši, timsko delo, radovednost, kritično mišljenje, fleksibilnost, občutek odgovornosti.

PONUDBA PROGRAMOV Centra IRIS:

1. Program ob vključitvi slepih in slabovidnih otrok v vrtec
2. Delo s slepimi in slabovidnimi otroki v osnovni šoli
3. Delo s slepimi in slabovidnimi dijaki v srednji šoli
4. Tranzicijski program za delo s slepimi in slabovidnimi

ODDAJA POVPRŠEVANJA:

Tel. št.: 01 2442 760

E-naslov: manca.zigante@center-iris.si

7.1 SKUPINA ZA STROKOVNE DELAVCE V VRTCIH, KI DELAJO S SLEPIMI IN SLABOVIDNIMI OTROKI

Datum izpeljave: **1. del: 15. november 2018**
2. del: 31. januar 2019
3. del: 11. april 2019

Koordinator: Aleksandra Horvat
Kontakt: aleksandra.horvat@center-iris.si

Vsebina: Srečanja skupine za strokovne delavce v vrtcih, ki delajo s slepimi in slabovidnimi otroki, so namenjena vzgojiteljem, pomočnikom vzgojiteljev, svetovalnim delavcem in izvajalcem dodatne strokovne pomoči, ki poučujejo v vrtcih v programih s prilagojenim izvajanjem in z dodatno strokovno pomočjo.
Strokovni delavci se na študijski skupini še dodatno usposablajo za delo s slepimi in slabovidnimi otroki ter si medsebojno izmenjujejo izkušnje v inkluzivnih procesih vzgoje in izobraževanja. V letošnjem šolskem letu so predvidena 3 srečanja študijske skupine.

7.2 SKUPINA UČITELJEV SLEPIH IN SLABOVIDNIH UČENCEV IN DIJAKOV

Datum izpeljave: **1. del: 22. november 2018**
2. del: 14. februar 2019
3. del: 18. april 2019

Koordinator: Damjana Oblak
Kontakt: damjana.oblak@center-iris.si

Vsebina: Srečanja skupine učiteljev slepih in slabovidnih učencev in dijakov v rednih šolah so namenjena učiteljem, ki poučujejo v šolah, ki izobražujejo slepe/slabovidne učence/dijake v programih s prilagojenim izvajanjem in z dodatno strokovno pomočjo.

Učitelji se na študijski skupini še dodatno usposablajo za poučevanje slepih in slabovidnih učencev ter si medsebojno izmenjujejo izkušnje poučevanja v inkluzivnih procesih vzgoje in izobraževanja.

V letošnjem šolskem letu so predvidena 3 srečanja študijske skupine.

7.3 SKUPINA ZA STROKOVNE DELAVCE NA PODROČJU ZGODNJE OBRAVNAVE IN VZGOJITELJEV V RAZVOJNIH VRTCIH

Datum izpeljave: **1. del: 29. november 2018**

2. del: 24. januar 2019

3. del: 4. april 2019

Koordinator: Dragana Žunič

Kontakt: dragana.zunic@center-iris.si

Vsebina: Srečanja skupine za strokovne delavce na področju zgodnje obravnave so namenjena vzgojiteljem, pomočnikom vzgojiteljev, svetovalnim delavcem in izvajalcem dodatne strokovne pomoči, ki poučujejo v razvojnih vrtcih. Strokovni delavci se na študijski skupini še dodatno usposablajo za delo s slepimi in slabovidnimi otroki ter otroki dodatnimi motnjami in si medsebojno izmenjujejo izkušnje. V letošnjem šolskem letu so predvidena 3 srečanja študijske skupine

7.4 NADALJEVALNI SEMINAR BRAJICE

Datum izpeljave: **9. oktober 2018**

Koordinator: Manca Žigante

Kontakt: manca.zigante@center-iris.si

Opis: Seminar je namenjen vsem, ki bi se želeli seznaniti s sistemom brajevega zapisater se naučiti pisanja in branja brajice. Udeleženci bodo spoznali sistem brajevega zapisa (brajeva celica, črke, številke, ločila, posebni znaki ...). Spoznali bodo brajev pisalni stroj, njegove sestavne dele ter funkcijske tipke. Naučili se boste osnov pisanja na brajev pisalni stroj.

Vsebine in predavatelji:

- Uvod v brajico: Tatjana Murn
- Brajica in računalniki: Mateja Jenčič
- Naravoslovje in Latex: Polona Knific
- Glasbeni zapis v brajici: Neva Laščak
- Priprava in oblikovanje gradiv za tisk v brajici: Marija Repe Kocman

Trajanje: 6 ur

7.5 DELO S SLEPIMI IN SLABOVIDNIMI OTROKI V PREDŠOLSKEM OBDOBJU

Datum izpeljave: **18. – 19. oktober 2018**
Koordinator: Manca Žigante
Kontakt: manca.zigante@center-iris.si

Ciljna skupina: vzgojitelji/ce, pomočniki/ce vzgojiteljev in drugi strokovni delavci v vrtcu
Opis: Pridobivanje osnovnih informacij o okvarah vida. Seznanitev s specifikami izvajanja programa za predšolske otroke z okvarami vida, s strokovnimi tiflopedagoškimi principi obravnave slepega in slabovidnega otroka, ki predstavljajo vsestranski razvoj otroka na motoričnem, kognitivnem in socialnem področju. Razumevanje otrokovih posebnih potreb zaradi senzornega primanjkljaja ter zagotavljanje enakovrednega vključevanja slepega in slabovidnega otroka v dejavnost vrtca.

Vsebine in predavatelji:

- Predšolski otrok z okvaro vida: Dragana Žunič
- Razvojne značilnosti igre slepih in slabovidnih otrok: Dragana Žunič
- Vsakodnevna opravila slepih in slabovidnih otrok: Janja Hrastovšek
- Avdiodeskripcija za predšolske otroke z okvaro vida: Peter Rot
- Delo z družino otroka z okvaro vida v vrtcu in zgodnji obravnavi: Sabina Šilc
- Ustvarjanje varnega in spodbudnega okolja za slepe in slabovidne otroke: Damjana Oblak
- Priprava in izvajanje individualiziranega programa: Damjana Oblak
- Orientacija in mobilnost slepih in slabovidnih otrok: Sara Češarek
- Pomen glasbenega ustvarjanja v predšolskem obdobju: Neva Laščak

Trajanje: 16 ur (strnjeno)

7.6 SEMINAR ZA UČITELJE SLEPIH IN SLABOVIDNIH UČENCEV IN DIJAKOV

Datum izpeljave: **25. oktober – 26. oktober 2018**
Koordinator: Manca Žigante
Kontakt: manca.zigante@center-iris.si

Ciljna skupina: razredni učitelji, predmetni učitelji v osnovni in srednji šoli
Opis: Pridobitev osnovnih informacij o okvarah vida, teoretičnega znanja o tiflopedagoških, psiholoških in pedagoških posebnosti dela s slepimi in slabovidnimi. Seznanitev z možnostmi sistematičnega načrtovanja, izvajanja in spremljanja prilagojenega pedagoškega procesa. Seznanitev s specialnopedagoškimi dejavnostmi slepih in slabovidnih in njihovim pomenom za vsestranski razvoj. Seznanitev s postopki oblikovanja besedil za slepe in slabovidne ter vloga Centra IRIS.

Vsebine in predavatelji:

- Center IRIS in inkluzija: Katjuša Koprivnikar
- Raznolikost okvar vida: Tatjana Murn
- Zakonitosti poučevanja slepih in slabovidnih: Tatjana Murn
- Načrtovanje in priprava prilagojenega učnega procesa: Damjana Oblak
- Psihodinamske značilnosti vključevanja otroka z okvaro vida v inkluziji: Sabina Šilc

- Orientacija in mobilnost otrok slepih in slabovidnih otrok: Sara Češarek
- Učni pripomočki in specialna oprema za slepe in slabovidne: Marija Repe Kocman
- Načrtovanje in priprava individualiziranega programa: Marija Jeraša
- Vsakodnevna opravila otrok slepih in slabovidnih: Janja Hrastovšek
- Tehnike opisovanja slepim in slabovidnim: Peter Rot

Trajanje: 16 ur (strnjeno)

7.7 DELO S SLEPIMI IN SLABOVIDNIMI OTROKI Z DODATNIMI MOTNJAMI V PRILAGOJENEM PROGRAMU VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA

Datum izpeljave: **8. –9. november 2018**
Kordinatorator: Manca Žigante
Kontakt: manca.zigante@center-iris.si

Ciljna skupina: specialni in rehabilitacijski pedagogi, defektologi in svetovalni delavci
Opis: Pridobitev osnovnih informacij o okvarah vida v kombinaciji z drugimi razvojnimi motnjami, ovirami in primanjkljaji. Seznanitev s posebnostmi izvajanja programa s principi obravnave slepega in slabovidnega otroka z več motnjami.
Omogočanje razumevanja otrokovih posebnih potreb zaradi senzornega primanjkljaja in prilagoditve komunikacijskih tehnik, prostora, materialov, igrač in didaktičnih pripomočkov ter pridobitev osnov orientacije in mobilnosti kot enega izmed pomembnih tiflopedagoških principov.

Vsebine in predavatelji:

- Možganska slabovidnost (CVI): Dragana Žunič
- Kriteriji za opredelitev slepote, slabovidnosti oziroma okvare vidne funkcije: Dragana Žunič
- Timsko delo za otroka z okvaro vida: Sabina Šilc
- Organizacija dela za slepe in slabovidne otroke z dodatnimi motnjami: Sara Češarek
- Komunikacija slepih in slabovidnih otrok z dodatnimi motnjami: Janja Hrastovšek
- Prilagoditev ustanove ob sprejemu slepega ali slabovidnega otroka z dodatnimi motnjami: Dragana Žunič
- Razvoj in spremljanje igre slepih in slabovidnih otrok z dodatnimi motnjami: Dragana Žunič
- Trening čutil: Tina Cortes Simoes
- Gibanje in športno udejstvovanje pri slepih in slabovidnih otrocih z dodatnimi motnjami: Anja Pečaver
- Orientacija in mobilnost slepih in slabovidnih otrok z dodatnimi motnjami: Sara Češarek

Trajanje: 16 ur (strnjeno)

7.8 SEMINAR ZA RAZREDNE IN PREDMETNE UČITELJE SLEPIH IN SLABOVIDNIH UČENCEV IN DIJAKOV

Datum izpeljave: **17. november 2018**
Koordinator: Manca Žigante
Kontakt: manca.zigante@center-iris.si

Ciljna skupina: predmetni in razredni učitelji v osnovni in srednji šoli
Opis: Seminar je namenjen poglobitvi znanj učiteljev o okvarah vida in posebnostih izvajanja pouka predmetnega področja za slepe in slabovidne učence ter podrobnejši seznanitvi s specialno opremo za slepe ali za slabovidne. Učitelji se bodo seznanili s pripravami slepega ali slabovidnega učenca na reševanje testov (tudi NPZ, matura), spoznali delo s slovarji, leksikoni, zvočnimi viri in zvočnicami, gradivi v elektronski obliki.

Vsebine in predavatelj:

- Motnje vida in okvara vidne funkcije, tiflopedagoške posebnosti: Tatjana Murn
- Priprava besedil in pisnih preverjanj znanja: Marija Jeraša
- Predstavitve specialne opreme: Mateja Jenčič
- Delavnice v skupinah po predmetnih področjih: udeleženci se razdelijo v skupine glede na predmet, ki ga poučujejo: jezikoslovje, družboslovje, naravoslovje, matematika, fizika, glasbena umetnost, likovna umetnost, šport ter delavnica na temo orientacije in mobilnosti, vsakodnevnih opravil, avdiodeskripcije.

Trajanje: 8 ur

7.9 SEMINAR ZA UPORABO PRILAGOJENIH GRADIV V ŠOLSKIH KNJIŽNICAH (bralno-napisovalne težave)

Datum izpeljave: **18. januar 2019**
Koordinator: Manca Žigante
Kontakt: manca.zigante@center-iris.si
Ciljna skupina: knjižničarji/ke, specialni in rehabilitacijski pedagogi, svetovalni delavci

Opis: Pridobitev osnovnih informacij o različnosti bralno-napisovalnih težav, katerih vzrok so okvare vidne funkcije, dednost, težave fonološkega procesiranja ali motnje vidnega zaznavanja. Seznanitev z načini uporabe prilagojenih gradiv v šolskih knjižnicah glede na vrsto bralno-napisovalnih težav.

Vsebine in predavatelj:

- Bralno-napisovalne motnje: Janja Hrastovšek
- Avdiodeskripcija: Peter Rot
- Bralni pripomočki: Ana Mohorko
- Knjižnica odprta posebnim potrebam: Nina Schmidt
- Skotopični sindrom / Irlen sindrom: Nina Čelešnik Kozamernik
- Daisy: Sara Češarek

Trajanje: 8 ur

7.10 POMOČ Z LIKOVNO UMETNOSTJO

Datum izpeljave: **17. in 25. januar 2019**
Kordinatorator: Manca Žigante
Kontakt: manca.zigante@center-iris.si
Ciljna skupina: strokovni delavci na vseh nivojih izobraževanja

Izvajalec: Tanja Rudolf
Opis: Namen izkustvene delavnice je strokovnim delavcem preko lastne izkušnje prikazati inovativne pristope k nudenju psihosocialne pomoči, ki prispeva k aktiviranju, rehabilitaciji, psihosocialni integraciji otrok s posebnimi potrebami; spodbujati osebno rast strokovnih delavcev; spoznati razsežnosti likovnega izražanja in izkušnjo prenesti na svoje delovno okolje.
Trajanje: 8 ur

7.11 SEMINAR ZA POMOČNIKE IN NADZORNE UČITELJE SLEPIH IN SLABOVIDNIH UČENCEV IN DIJAKOV PRI ZUNANJEM PREVERJANJU ZNANJA

Datum izpeljave: **10. april 2019**
Kordinatorator: Manca Žigante
Kontakt: manca.zigante@center-iris.si
Ciljna skupina: predmetni učitelji v osnovni in srednji šoli

Opis: Seminar je namenjen učiteljem, za katere šole načrtujejo, da bodo sodelovali pri eksternih preverjanjih znanj (splošna matura, poklicna matura, NPZ) kot nadzorni učitelji ali pomočniki slepih oz. slabovidnih učencev in dijakov. Seznanili se bodo s pravilniki o opravljanju eksternih izpitov za kandidate s posebnimi potrebami in navodili, ki jim jih bo posredoval Državni izpitni center, ob tem pa se bomo osredotočili na konkretne situacije, ki jih lahko pričakujejo v svoji vlogi.

Vsebine in predavatelji:

- Seznanitev s specialno pedagoškimi didaktičnimi pristopi poučevanja učencev z motnjami vida: Tatjana Murn
- Navodila za prilagojeno izvajanje NPZ za učence s posebnimi potrebami / Navodila za izvedbo prilagojenega načina opravljanja mature za dijake s posebnimi potrebami: Marija Jeraša
- Praktični primeri vloge pomočnika slepih in slabovidnih: Marija Jeraša

Trajanje: 6 ur

7.12 ZAČETNI SEMINAR BRAJICE

Datum izpeljave: **16. april 2018**
Kordinatorator: Manca Žigante
Kontakt: manca.zigante@center-iris.si
Ciljna skupina: ravnatelji, svetovalni delavci

Izvajalec: Tatjana Murn
Vsebina: Seminar je namenjen vsem, ki bi se želeli seznaniti s sistemom brajevega zapisa ter se naučiti pisanja in branja brajice. Udeleženci bodo spoznali sistem brajevega zapisa (brajeva celica, črke, številke, ločila, posebni znaki ...). Spoznali bodo brajev pisalni stroj, njegove sestavne dele ter funkcijske tipke. Naučili se boste osnov pisanja na brajev pisalni stroj.
Trajanje: 6 ur

7.13 INKLUZIVNO IZOBRAŽEVANJE PRINAŠA KORIST VSEM ALI KAKŠNA JE VLOGA VODSTVENIH DELAVCEV

Datum izpeljave: **23. april 2019**
Koordinator: Manca Žigante
Kontakt: manca.zigante@center-iris.si
Ciljna skupina: ravnateljji, svetovalni delavci

Opis: Pridobivanje osnovnih informacij o posebni potrebah. Seznanitev z usmeritvami in priporočili EU Agencije za izobraževanje OPP, ki so ključni za ustvarjanje pogojev inkluzivnega izobraževanja in ravnateljeva vloga v tem procesu. Seznanitev s sistemom vplivov na otroka s posebnimi potrebami v šolskem in domačem okolju. Pričakovanja učiteljev/vzgojiteljev do vodstvenih delavcev. Pridobivanje informacij katere podporne službe so lahko v pomoč pri zagotavljanju inkluzivnega okolja. Seznanitev z načini načrtovanja vključitve OPP.

Vsebine in predavateljji:

- Usmeritve in priporočila EU Agencije za izobraževanje OPP: Katjuša Koprivnikar
- S pomočjo mreženje do ustvarjalnih rešitev: Katjuša Koprivnikar
- Sistemi vplivov na otroka s posebnimi potrebami: Sabina Šilc
- Oblikovanje »vključujočega« vzgojno-izobraževalnega okolja za slepe in slabovidne otroke oziroma otroke z okvaro vidne funkcije: Dragana Žunič
- Prilagojeno okolje, potuha ali nuja: Ana Mohorko

Trajanje: 8 ur (strnjeno)

7.14 SEMINAR ZA UČITELJE SLEPIH IN SLABOVIDNIH UČENCEV ZA UPORABO PRILAGOJENE RAČUNALNIŠKE OPREME

Datum izpeljave: **Konec avgusta 2018 ali ob dobavi in izposoji računalniške opreme**
Koordinator: Manca Žigante
Kontakt: manca.zigante@center-iris.si
Izvajalec: Mateja Jenčič, Anja Ponikvar

Vsebina: Seminar je namenjen učiteljem, ki poučujejo v programih s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo slepe ali slabovidne učence in dijake na prilagojeni računalniški opremi za slepega/slabovidnega. Učitelji se bodo naučili osnovnih funkcij delovanja prilagojene računalniške opreme.

Trajanje: 4 ure

7.15 PRILAGOJENA RAČUNALNIŠKA OPREMA ZA SLABOVIDNE

Datum izpeljave: **Konec avgusta 2018 ali ob dobavi in izposoji računalniške opreme**
Kordinator: Manca Žigante
Kontakt: manca.zigante@center-iris.si
Izvajalec: Mateja Jenčič

Vsebina: Seminar je namenjen učiteljem osnovnih in srednjih šol, ki so si izposodile prilagojeno računalniško opremo za slabovidne v Centru IRIS v Ljubljani.

- predstavitev prilagojene računalniške opreme za slabovidne (ZoomText),
- prikaz različnih načinov povečave, označevanj kazalcev, barvnih kontrastov,
- uporaba dodatnih funkcij (npr. DocReader),
- pomembnejše nastavitve v ZoomTextu,
- različne tehnike branja, pregledovanja besedila,
- uporaba prilagojene računalniške opreme v konkretnih primerih.

Trajanje: 4 ure

7.16 PRILAGOJENA RAČUNALNIŠKA OPREMA ZA SLEPE

Datum izpeljave: **Konec avgusta 2018 ali ob dobavi in izposoji računalniške opreme**
Kordinator: Manca Žigante
Kontakt: manca.zigante@center-iris.si
Izvajalec: Mateja Jenčič
Vsebina: Seminar je namenjen učiteljem osnovnih in srednjih šol, ki so si izposodile prilagojeno računalniško opremo za slepe v Centru IRIS v Ljubljani.

- predstavitev ne računalniške opreme za slepe (Jaws, brajeva vrstica),
- način prikazovanja besedila, informacij,
- različni tipi kazalcev,
- uporaba Braille Viewerja,
- pomen posameznih tipk na brajevi vrstici, spreminjanje pomena posameznih tipk na brajevi vrstici,
- pomembnejše nastavitve v Jawsu,
- uporaba prilagojene računalniške opreme v konkretnih primerih.

Trajanje: 4 ure

7.17 SPECIALNA OPREMA ZA SLABOVIDNE MYREADER

- Datum izpeljave: **Konec avgusta 2018 ali ob dobavi in izposoji računalniške opreme**
- Koordinator: Manca Žigante
- Kontakt: manca.zigante@center-iris.si
- Izvajalec: Anja Ponikvar
- Vsebina: Seminar je namenjen učiteljem osnovnih in srednjih šol, ki so si izposodile prilagojeno računalniško opremo za slabovidne v Centru IRIS v Ljubljani.
- predstavitev elektronske lupe MyReader,
  - prikaz različnih načinov povečave z elektronsko lupo,
  - uporaba načinov branja: živi način, shranjen tekst,
  - 11
  - zajem in shranjevanje teksta,
  - uporaba in primernost načinov pregleda za različne oblike gradiva (tekst, slike, tabele...),
  - uporaba MyReader-ja pri pisanju.
- Trajanje: 3 ure

8. Dogodki in aktivnosti ob 100-letnici

Leta 2019 bomo praznovali 100-letnico obstoja ustanove. Ker je obletnica častitljiva in se je v teh 100 letih marsikaj zgodilo in razvilo, smo se odločili, da jo praznujemo vse leto z različnimi aktivnostmi. Nekatere aktivnosti bodo potekale vse leto, druge pa na določen datum z vrhom s Častno akademijo **19. 9. 2019 ob 19h v Slovenski filharmoniji v Ljubljani**. O dogajanju vas bomo obveščali preko naše spletne strani, Facebook-a in brošur.

Koordinatorici: Sabina Šilc in Nina Čelešnik Kozamernik

Kontakt: sabina.silc@center-iris.si
nina.celesnik@center-iris.si

Dejavnost 2018/2019 ob 100-letnici organizirane skrbi za slepe in slabovidne od septembra 2018 do septembra 2019:

V šolskem letu 2018/20119	Dejavnost
JESEN/ZIMA	Publikacija dejavnosti ob 100-letnici
	NAŠA MISEL ob 100-letnici
	Odštevalnik
	Promo video
	Razstava fotografij MOL
	Izdelava priponk: 100 let, tudi v brajici
	Šahovski turnir, 6. oktober 2018
	Zaključno srečanje projekta OPEYE v Centru IRIS, 22. in 23. november 2018
	Donacije za šole v naravi za slepe in slabovidne otroke**
	Psička Vida (pobarvanka, pravljica, lutke ...)**
	Razstava tipank po knjižnicah**
	Večerja v temi**
	Medijski dogodki**
POMLAD/POLETJE	100 slepih in slabovidnih ljudi za 100 minut čez Ljubljano*, 15. maj 2019
	Mednarodni strokovni posvet z naslovom: Celostna obravnava, vseživljenjsko učenje in socialna vključenost oseb z okvaro vida – srečanje strokovnjakov , 16. in 17. maja 2019 v Centru IRIS
	Zbornik strokovnih člankov po mednarodnem posvetu
	Tek v Arboretumu
	Športne igre mladih skozi čas, 31. maj – 3. junij 2019

JESEN 2019	Šolski muzej – razstava ob 100-letnici
	Svečana akademija ob 100-letnici, 19. september 2019, ob 19.00

Legenda:

* Termin se lahko tudi spremeni.

** Preko celega leta.

NEKAJ BESED O CENTRU IRIS

Center za izobraževanje, rehabilitacijo, inkluzijo in svetovanje za slepe in slabovidne (Center IRIS) je ustanova državnega pomena, katere ustanovitelj je Vlada Republike Slovenije. Je edini javni zavod, katerega dejavnost je izvajanje prilagojenih vzgojno izobraževalnih programov za slepe in slabovidne od vrtca do srednje šole, obravnava slepih in slabovidnih (tudi z večplastnimi motnjami), svetovanje, usposabljanje in podpora vsem ciljnim skupinam: slepim in slabovidnim ter ožji in širši okolici.

V okviru Centra IRIS so vzpostavljene enote s specifičnimi zadolžitvami, katerih naloge so:

- Izvajanje vzgojno-izobraževalnih dejavnosti za slepe in slabovidne z nudenjem specialnih znanj (orientacija in mobilnost, komunikacijske tehnike za slepe in slabovidne, vsakodnevne veščine, športne in prostocasne dejavnosti, socialne veščine in socializacija ...).
- Podpora inkluzivnim procesom s pripravo in izvajanjem usposabljanja strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju za delo s slepimi in slabovidnimi.
- Pomoč in podpora staršem slepih in slabovidnih otrok.
- Prostor za medsebojno srečevanje oseb z motnjami vida, vključenih v inkluzivne programe.
- Oblikovanje programov ozaveščanja in informiranja javnosti o posebnih potrebah slepih in slabovidnih.

POSŁANSTVO

Poslanstvo Centra IRIS je izobraževati in vzgajati slepe in slabovidne otroke in mladostnike za aktivno vključevanje v družbo, v kateri bo posameznik imel enakovreden položaj ter v njej deloval odgovorno do sebe in drugih. Naša pozornost je namenjena celoviti individualni obravnavi slepih in slabovidnih otrok in mladostnikov, svetovanju, usposabljanju ter nudenju podpore tako uporabnikom kot njihovim staršem ter izvajalcem vzgojno – izobraževalnih programov v inkluziji. Posebna skrb pa je namenjena strokovnemu razvoju na področju poučevanja slepih in slabovidnih ter ozaveščanju javnosti o posebnih potrebah oseb z okvaro vida.

VIZIJA Centra IRIS

Sodelovati, povezovati in delovati za dvig kakovosti življenja slepih in slabovidnih ter njihovih družin.

PRIJAVE IN INFORMACIJE

Za prijavo in več informacij o posamezni delavnici ali dogodku, se obrnite na koordinatorja ali pa nas kontaktirajte v tajništvo Centra IRIS:

info@center-iris.si

01/ 5383 755

Obiščete nas lahko tudi na DAN ODPRTIH VRAT, 29. novembra 2018, ko bo na centru hkrati potekal BAZAR, s prednovoletnimi stojnicami in zanimivimi dogodki!

Koledar 2018/2019

(00) – dejavnosti za otroke, učence, dijake in njihove starše

(00) – dejavnosti v okviru projekta Strokovni center za celostno podporo otrokom in mladostnikom z okvaro vida ter otrokom in mladostnikom s primanjkljaji na posameznih področjih učenja

(00) – izobraževanja za strokovne delavce v vrtcih in šolah v okviru projekta poMOC z roko v roki

(00) – aktivnosti ob 100-letnici

September		Oktober		November		December		Januar	
1		1		1	Dan spomina na mrtve	1		1	Novo leto
2		2		2	Jesenske počitnice	2		2	Novo leto
3		3		3		3		3	
4		4	Delavnica 3. triada (8) M. Juhant, pred. Hiperprotektivnost (19)	4		4		4	
5		5	Delavnica 3. triada (8)	5		5		5	
6		6	Šahovski turnir (100 - letnica) (33)	6		6		6	
7		7		7		7	Šolsko prvenstvo Showdown (10)	7	
8		8		8	Slepi in slabov. z dod. motnjami (27)	8	Šolsko prvenstvo Showdown (10)	8	
9		9	Nadaljevalni seminar brajice (25)	9	Slepi in slabov. z dod. motnjami (27)	9	Šolsko prvenstvo Showdown (10)	9	
10	Računalništvo za otroke s PPPU (sept.-dec.) (15)	10		10		10		10	Delavnica za starše otrok z več motnjami (6)
11	Razvijanje bralnih veščin, PPPU (sept.-dec.) (15)	11	Delavnica 2. triada (7) Šola za starše 2 (19)	11		11		11	
12		12	Delavnica 2. triada (7)	12		12		12	
13		13		13		13		13	
14		14		14		14		14	
15		15		15	Skupina vzg. (24) Organizatorji PUD (19) Uč. interes.dejav. (19)	15		15	
16		16		16		16		16	
17		17		17	Seminar razr. in predm. Uč. (28)	17		17	Pomoč z lik. um. (29)
18		18	Delo s slepimi in slabov. predšolski (26)	18		18		18	Seminar prilagojena gradiva (28)
19		19	Delo s slepimi in slabov. predšolski (26)	19		19		19	
20		20		20		20		20	
21		21		21		21		21	
22		22		22	OPEYE zaklj. Srečanje (33) Skupina učitelji (24)	22		22	
23		23		23	OPEYE zaklj. Srečanje (33)	23		23	
24		24		24		24	Pouka prost dan	24	Skupina ZO (24)
25	Srečanje skupin spremljevalcev (13)	25	Seminar za učitelje (26)	25		25	Dan samostojnosti in enotnosti	25	Pomoč z lik. um. (29)
26		26	Seminar za učitelje (26)	26		26	Novoletne počitnice	26	
27	Delavnica 1. triada (7) Šola za starše 1 (18)	27		27		27	Novoletne počitnice	27	
28	Delavnica 1. triada (7)	28		28		28	Novoletne počitnice	28	
29	Nadom. pouka 24. 12.	29	Jesenske počitnice	29	Skupina ZO (36) Dan odprtih vrat, bazar (26) Delavnica za dij. (8)	29		29	
30		30	Jesenske počitnice	30	Delavnica za dij. (8)	30		30	
		31	Dan reformacije			31	Novoletne počitnice	31	Delavnica SŠ (8) Srečanje SŠ.i (8) Skupina vzg.i (24)

Februar		Marec		April		Maj		Junij	
1	Delavnica SŠ (8) Srečanje SŠ (8)	1	Zimske počitnice 2	1		1	Praznik dela	1	Športne igre ob 100-letnici (33)
2		2		2		2	Praznik dela	2	Športne igre ob 100-letnici (33)
3		3		3		3	Pouka prost dan	3	Športne igre ob 100-letnici (33)
4	Zimska šola v naravi (do 8. 2.) (9)	4		4	Skupina ZO (25)	4		4	
5		5		5		5		5	
6		6		6		6		6	
7		7	Delavnica 1. triada (7) Šola za starše 3 (19)	7		7		7	
8	Prešernov dan	8	Delavnica 1. triada (7) Veččutno učenje (16)	8		8		8	
9		9		9		9	Delavnica za starše otrok z več motnjami (6)	9	
10		10		10	Seminar pomočniki in nadzorni učitelji (29)	10		10	Letna šola v naravi (9)
11		11		11	Skupina vzgojitelji (24)	11	Delavnice za otroke – razno (7, 8, 18, 19)	11	Letna šola v naravi (9)
12		12		12		12		12	Letna šola v naravi (9)
13		13		13		13		13	Letna šola v naravi (9)
14	Skupina učitelji (24)	14	Delavnica 2. triada (7) Šola za starše 4 (19)	14		14		14	Letna šola v naravi (9)
15		15	Delavnica 2. triada (7)	15		15	100 slepih in slabovidnih za 100 minut čez Lj. (33)	15	
16		16		16	Začetni seminar brajice (29)	16	Mednarodni strokovni posvet (33)	16	
17		17		17	Delavnica za predšolske otroke (6)	17	Mednarodni strokovni posvet (33)	17	
18	Zimske počitnice 1	18	Delavnica za starše ZO (6)	18	Skupina učitelji (24)	18		18	
19	Zimske počitnice 1	19		19		19		19	
20	Zimske počitnice 1	20		20		20		20	
21	Zimske počitnice 1	21	Delavnica 3. triada (8) Vmesna predstavitev rezultatov SC in pred. M. Kačič (20)	21		21		21	
22	Zimske počitnice 1	22	Delavnica 3. triada (8)	22	Velikonočni ponedeljek	22		22	
23		23		23	Vloga vodstvenih delavcev (30)	23		23	
24		24		24		24		24	
25	Zimske počitnice 2	25		25		25		25	Dan državnosti
26	Zimske počitnice 2	26	Srečanje skupin spremljevalcev (13)	26		26		26	Poletne počitnice
27	Zimske počitnice 2	27		27	Dan upora proti okupatorju	27		27	Znam poskrbeti zase, 3. triada in SŠ (17)
28	Zimske počitnice 2	28		28		28		28	Poletne počitnice
		29		29	Prvomajske počitnice	29		29	
		30		30	Prvomajske počitnice	30		30	
		31				31	Športne igre ob 100-letnici (33)		

Julij 2019:

- Mednarodni tabor komunikacije in računalništva ICC (9)
- Razvoj taktine občutljivosti (20. 8. – 23. 8. 2019) (16)

Avgust 2019:

- Seminar o uporabi računalniške opreme za učitelje slepih in slabovidnih (Jenčič, Hribar) (31)
- Seminar o uporabi prilagojene računalniške opreme ob izposoji (Jenčič, Hribar) (31)
- Specialna oprema za slabovidne Myreader (32)
- Tabor za dvig socialnih kompetenc za SŠ (20. 8. – 23. 8. 2019) (18)
- Mednarodni ustvarjalni tabor za SŠ (20. 8. – 23. 8. 2019)

Vse leto:

- Sodelovanje z društvom Vidim cilj (10)
- Vrt čutil (13)
- Specialna znanja (Vaje čutil, Vsakodnevna opravila in spretnosti, Orientacija in mobilnost, Računalniško opismenjevanje, Matematika in matematični zapis LaTeX) (10)
- Delovna izkušnja za dijake/študente (september 2018 – september 2019) (17)
- Mentorstvo staršem, dijakom, študentom in odraslim slepim in slabovidnim (20)
- Testiranje za skotopični/irlen sindrom (21)

WWW.CENTER-IRIS.SI

